

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
Commercial Printing of
All Kinds

STEVILKA (NUMBER) 24

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK) FEBRUARY 4, 1946

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

Nova vlada Jugoslavije imenovana

Dosedanji poslanik v Washingtonu Stanoje Simić je zunanjji minister v novem kabinetu

BELGRAD, 2. feb.—Maršal Josip Tito Broz, ministrski predsednik nove jugoslovanske federativne republike, ki je danes naznani imena novega jugoslovanskega kabineta in sporocil ustavodajni zbornici, da so vse stranke, ki so zastopane v Ljudski fronti, izrazile zadovoljstvo z objemom nove vlade.

Maršal Tito, ki je bil premier in minister narodne obrambe v osvobodilni vladi, je obdržal portfelj obrambnega ministra, medtem ko je dr. Stanoje Simić, dosedanji poslanik v Washingtonu, ki se sedaj mudi v London, kot načelnik jugoslovanske delegacije na zborovanju Združenih narodov, postal zunanjji minister.

Dr. Simić je bil pred prihodom v Washingtonu jugoslovanski poslanik v Moskvi. Bil je med onimi srbskimi politiki, ki so se zgadaj izrekli za osvobodilno gibanje maršala Tita.

Kardelj ostane podpredmet; Maruški minister pošte

Dosedanji podpredsednik vlade Edward Kardelj je obdržal v novem kabinetu svoje staro mestno, drugi Slovenec v novi vladi pa je dr. Drago Marušič, nekdanji ban Slovenije, ki je postal ministr pošte. Kardelj je poleg tega tudi predsednik državnih kontrolne komisije.

Ostali člani novega kabinta

Jaša Prodanović, drugi podpremier; Todor Vujašinović, promet; Ante Vrklan, mornarica; Nikola Petrović, trgovina; Streljan Zujević, trgovina; gen. Aleksander Ranković, notranje zadeve; France Frol, justicia; Andreja Hebrang, industrija; Janez Andrejev, industrija; dr. Zajun Sarac, trgovina; Vicko Krstulović, javna dela; Sava Kosanović, informacija; Vlado Zečević, javna dela; Milovan Djilas, Kirilo Savić in Dimitar Nestorov, ministri brez portfela.

NA OBISKU

Iz St. Catherines, Ontario, Canada, je prišel na par-dnevni obisk Mr. John Cernič, in sicer k svojemu bratrancu Joseph Smuku na 1090 E. 66 St. Mr. Cernič je glavni odbornik Sveta kanadskih južnih Slovanov, ki ima svojo konvencijo 16. in 17. februarja v Toronto, Canada, kamor se bo podal po obisku v Clevelandu. Tu je sedaj prvič. Svet kanadskih južnih Slovanov je organizacija, pri kateri so včlanjeni vsi zavedni Slovenci v Kanadi, ki delujejo za pomoč potrebnemu narodu v stari domovini. Mr. Cerniču kličemo dobrodošel v naši metropoli, ter upamo, da bo odnesel najlepše vise od tu.

Važno naznanilo — fond za mladinsko bolnico

V soboto 26. januarja se je vršila v Chicagu redna seja eksekutive Slovenskega ameriškega narodnega sveta ali SANS-a, na kateri je bil navzoč tudi dr. Robert Neubauer, načelnik zdravniškega oddelka Rdečega križa Jugoslavije.

Med važnimi zadevami na dnevnem redu je bila tudi razprava o vprašanju relifne akcije. Eksekutiva se je zavedala, da bo zlasti med Amerikanci nejužnoslovenskega in neslovenskega porekla zanimanje za jugoslovanski relif čedalje bolj ponehaval ter da smemo za bodoče pričakovati kake pomoči za Jugoslavijo le od Amerikancev slovenskega, hravatskega, srbskega in makedonskega pokoljenja. Stroški uprave relifne akcije, nakupovanja, pakiranja in odpošiljanja po poklicnih ljudeh, ki si s tem služijo svoj kruh, pa bi se sorazmerno ne skrčili. To bi pomenilo, da bi bilo v bodoče treba plačati za vzdrževanje urada, uprave in skladischa v glavnem v gotovino, ki bi jo prispevali za relif naši ljudje. Ker pa je večina od jugoslovenskih Amerikanov prispevane gotovine za pomočno akcijo nabranata ali podarjena na stroške SANS-a, njegovih podružnic ter drugih ustanov, ki v ta namen darujejo ali nabirajo, bi ne bilo pravilno, če bi se še kak nadaljni del tega denarja porabil za druge nego pošiljalne stroške.

Eksekutiva se je obenem ozirala na priporočilo in apel drja. Neubauerja, naj bi se ameriški Slovenci še obširnejše organizirali in posvetili vse svoje sile in moči za ustanovitev fonda za kak večji stavbeni projekt v počasni Sloveniji. Slovenija še mnogo, mnogo let ne bo mogla nuditi svojim ljudem, osobito svoji mladini, tiste bolniške in zdravniške oskrbe, ki jo danes od vojne prizadeti otroci zelo nujno potrebujejo. Primanjkuje sledstev za zgraditev poslopja za bolnice, sanatorije, otroške domove, klinike in podobne ustanove in če je le mogoče, naj bi ameriški Slovenci pomagali zgraditi v Sloveniji eno takoj poslopje ter bi si obenem postavili trajni spomenik za svoje človekoljubno delo pri obnovi in graditvi nove, svobodne zdrave Slovenije.

(Nadaljevanje na 4. strani)

NOVI GROBOVI

ANTON KOROSEC

V petek večer okrog osme ure je šel poznani Anton Korošec preko ceste pred 6629 St. Clair Ave., kjer zadnjih šest let vodi vinarno, in je bil zadet od avtomobila. Odpeljan je bil v Glenville bolnišnico, kjer je poškodbam podlegel po šestih urah. Star je bil 61 let in je stalovan na 1063 Addison Rd. Doma je bil iz vasi Kot pri Velikih Laščah, odkoder je prišel v Cleveland pred 44 leti. Bil je član društva sv. Vida, št. 25 KSKJ; društva sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ; Dvor Baraga, št. 1317, in sv. Antonia, C. K. of O. Tukaj zapušča soprogo Frances, rojeno Stupica, doma iz Sodažice, tri sinove: Anthony, William in Edward, pet hčera: Mrs. Frances Habian, Mrs. Mary Zaletel, Mrs. Olga Slabe, Mrs. Josephine Reichwen in Mrs. Justine Papp, pet vnukov, v Minnesota bratranca Joseph Korošec, v starem kraju pa sestro Marijo Venturi. Pogreb se bo vršil v sredo ob 9. uri zjutraj iz Zakrajskega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

ROBERT F. PRYATEL

Staršem Frank in Marie Pryatej, 1100 E. 64 St., je umrl pet mesecev star sinček Robert Frank, prvorjenec. Pogreb se bo vršil v torek ob 12:30 uri pooldne iz Josip Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzetje. Po pogrebni storitvi bo priporočilo glede Stamford v koncentracijske tabore in da Greenwhich pokrajine in New Yorka v prvi vrsti prišlo v poštovni poslopij.

IVAN COP

Snoči je umrl v okrajnem domu za onemogle Ivan Cop, star 63 let, doma iz Smrečja, odkoder je prišel v Ameriko pred 39 leti. Tu zapušča sestro Mrs. Milie Troha, 1323 E. 49 St., ki oskrbuje njegov pogreb, in dva nečaka. V stari domovini zapušča sestro Terezijo in štiri nečake. Njegov brat Joe je bil ubit v vojni od Italijanov, dva nečaka, eden je bil sin brata Jozefa, drugi pa sin sestre Terezije, ki sta služila pri partizanah Halls v Garfield Heights, nih, sta tudi bila ubita. Pogreb je bil tudi Kazimir Padavich, se bo vršil v torek ob 2:30 po star 74 let. Bil je vdovec. Tukaj poldne iz Zakrajskega pogrebnega zavoda, 6116 St. Clair Ave., na Highland Park pokopališču in Mary, 16 vnukov, se-pokopališče.

KAZIMIR PADAVICH

Med žrtvami v nesrečnem požaru, ki je v soboto popoldne nastal v domu za onemogle, Jennings Halls v Garfield Heights, nih, sta tudi bila ubita. Pogreb je bil tudi Kazimir Padavich, se bo vršil v torek ob 2:30 po star 74 let. Bil je vdovec. Tukaj poldne iz Zakrajskega pogrebnega zavoda, 6116 St. Clair Ave., na Highland Park pokopališču in Mary, 16 vnukov, se-pokopališče.

Velik požar v "Villa Angela"

Ob zaključku lista smo prejeli telefonsko poročilo, da je danes ob 7. uri zjutraj nastal požar v katoliškem zavodu "Villa Angela", ki se nahaja na Lake Shore bullevardu vzhodno od Euclid Beach parka. V omenjenem zavodu vodijo redovnice šolo.

Na pozorišču je prihitelo deset ognjegasnih postaj, toda kolikor znano, je ogenj uničil cerkev in del samostanskega in šolskega poslopja. Ker je požar nastal zgodaj zjutraj, otrok še ni bilo v šoli.

Kolikor znano ob času, ko pišemo, požar ni zahteval nobenih življenskih žrtev.

NEMSKI KATOLIŠKI ŠKOF OBSOJEN NA POLJSKEM V JEČO

VARŠAVA, 2. januarja — Poljsko sodišče za vojne kriminalce v Gdansku je obsodilo na osem let ječe nemške škofa Karla Maria Spletta, ki je bil obtožen in spoznan krivim, da je tekmo nemške okupacije na Poljskem kolaboriral z Nemci.

Poljska vlada je lani navedla delovanje škofa Spletta, ki je bil škof v Gdansku in upravitelj škofije Chełmno, kot vzrok za ukinjenje konkordata z Vatikanom.

Škof Spletta je bil obtožen, da je poljski katoliške duhovnike možnih krajih, kjer bi se ustavil, denunciral pri nemških oblastih novil sedež, toda vtič obstoju, da in povzročil, da so bili poslan bo priporočilo glede Stamford v koncentracijske tabore in da Greenwich pokrajine in New Yorka v prvi vrsti prišlo v poštovni poslopij.

Dr. Gavrilovič je izjavil, da bo odbor zbornic v Londonu dal poročilo tudi gladu treh drugih poljskih katoliških duhovnika možnih krajih, kjer bi se ustavil, denunciral pri nemških oblastih novil sedež, toda vtič obstoju, da in povzročil, da so bili poslan bo priporočilo glede Stamford v koncentracijske tabore in da Greenwich pokrajine in New Yorka v prvi vrsti prišlo v poštovni poslopij.

Potem pa je imel Truman 45 minut trajajoč razgovor z ravnateljem urada za regulacijo cen Chester Bowlesom, ki je bil v ta namen poklican s počitnicem v South Carolini.

Predsednik je tudi govoril s Jamesom F. Byrnessom in zakladnircem Fredom M. Vinsonom, ki sta bila oba pred časom direktorji urada za vojno mobilizacijo in rekonverzijo ter urada za gospodarsko stabilizacijo.

Direktor Bowles poklican v Washington s počitnicem

Odbor UNO podal priporočilo glede sedeža organizacije

NEW YORK, 3. januarja. — Dr. Stojan Gavrilovič, jugoslovanski državni podstajnik in predsednik odbora Združenih narodov, ki je bil poslan v Zd. države, da izbere sedež za organizacijo Združenih narodov, je včeraj objavil poročilo, katero je njegov odbor sestavljal po večtedenskem preiskovanju in potovanju.

V poročilu se priporoča, da postane sedež nove mednarodne organizacije 42 štirjaških milij obsegajoča gozdnata pokrajina na meji držav New York in Connecticut, ki je poznana pod imenom North Stamford-Greenwich okraja.

Odbor je tudi formalno priporočal, da se do tistega časa, ko se bo v omenjenem kraju zgradilo potrebitne stavbe, oziroma za dobo prvih pet let, sedež Združenih narodov nahaja v mestu New York.

Specifično se priporoča, da naj bi se gledališče v Rockefeler Centru rabilo šest tednov na leta za splošna zasedanja zbornice Združenih narodov; za tajnske posle in za varnostni svet pa naj bi se rabila poslopja Whitlow Reid na Madison in 50 St., ter dve stavbi v Lake Success na Long Islandu.

Poljska vlada je lani navedla delovanje škofa Spletta, ki je bil škof v Gdansku in upravitelj škofije Chełmno, kot vzrok za ukinjenje konkordata z Vatikanom.

Dr. Gavrilovič je izjavil, da bo odbor zbornic v Londonu dal poročilo tudi gladu treh drugih poljskih katoliških duhovnika možnih krajih, kjer bi se ustavil, denunciral pri nemških oblastih novil sedež, toda vtič obstoju, da in povzročil, da so bili poslan bo priporočilo glede Stamford v koncentracijske tabore in da Greenwich pokrajine in New Yorka v prvi vrsti prišlo v poštovni poslopij.

Potem pa je imel Truman 45 minut trajajoč razgovor z ravnateljem urada za regulacijo cen Chester Bowlesom, ki je bil v ta namen poklican s počitnicem v South Carolini.

Predsednik je tudi govoril s C. E. Wilsonom, predsednikom družbe General Electric, ki je po 20-minutnem obisku v Beli hiši izjavil, da ni predsedniku dal nikake specifične sugestije za izravnavo stavke 100,000 delavcev pri omenjeni družbi, toda je priznal, da se je njegov pogovor s predsednikom tikal v prvi vrsti cen.

Bowles vztraja, da se cene ne smejo zvišati

Za enkrat še ni znano, da bo predsednik Truman podal novi program glede cen v poseben javnem naznamu, ali bo prej poklical v Belo hišo indu-

Truman se posvetuje s pomočniki glede višjih cen in mezdnega programa

Predsednik v razgovorih z Byrnesom, Vinsonom in Bowlesom; zvišanje cene jeklu za \$4.40 pri toni napovedano

Kakor se poroča iz Washingtona, se je predsednik Truman v soboto ves dan posvetoval s svojimi vodilnimi gospodarskimi svetovalci glede novega stabilizacijskega programa, o katerem se upa, da bo rešil vprašanje cen, ki tiči na mrtvi točki, in obenem razvozljil kritični položaj, ki je nastal vsled stavke v jekleni in drugih industrijah.

Odgovitev administracije, o kateri se pričakuje, da odpre vrata zmeremu povisiku cen in odskodovati s tem industrij za mezdna zvišanja, ki jih zahteva delavstvo in katera so bila odobrena od predsednika Trumana in njegovih preiskovalnih odborov, bo najbrže podana že danes ali jutri.

Predsednik se je v soboto dve uri posvetoval o obstoječi situaciji z državnim tajnikom Jamesom F. Byrnessom in zakladnircem Fredom M. Vinsonom, ki sta bila oba pred časom direktorji urada za vojno mobilizacijo in rekonverzijo John W. Snyder, ki je bil tudi navzoč na konferenči v Beli hiši skupno s predsednikom devlopskima svetovalcem dr. John R. Steelom.

Kot glavni Bowlesov protivnik je označen sedanji direktor urada za ekonomsko stabilizacijo in rekonverzijo John W. Snyder, ki je istega dne dan posvetoval s svojimi vodilnimi gospodarskimi svetovalci proti Bowlesom proti povišanju cene jekla za \$4.50 pri toni.

Pogajanja med Murray-om in Fairless-om odgodena

V Washingtonu se govori, da bo administracija odobrila povisek v ceni jekla za \$4.50 pri toni, in da bodo na tej podlagi dovoljena slišna zvišanja v ostalih temeljnih industrijah. V tej zvezi se opozarja, da bi tako zvišanje povzročilo 5-procentno podraženje avtomobilov in bi se za enak odstotek dvignile cene tudi v vsem drugim industrijskim produktom.

Stavkovni položaj pri General Motors in U. S. Steel je ostal preko sobote in nedelje nespremenjen. Pogajanja med predsednikom unije jeklarskih delavcev Murray-om in predsednikom U. S. Steel Fairlessom, ki so bila obnovljena prošli teden, so bila v soboto odgovadena do jutri.

Ukrajinski teroristi vznemirjajo Češko; dobivajo orožje od gen. Andersa v Italiji

HUMENNE, Čehoslovaška, 27. januarja (O.N.A.) — V divjih gorskih predelih na meji Čehoslovaške in Poljske je nastal izredno nevaren položaj, ker se je tam nabolj približno 20,000 izvrstno oboroženih ukrajinskih teroristov, ki širijo strah in trepet okrog sebe in očividno stremne za tem, da bi ustanovili neodvisno ukrajinsko državo.

Teroristi se drže v goratem ozemljju med kraji Sanok in Lupkov. Podpolkovnik Janočík je poslal v Prago poročilo, da dobivajo oni Poljaki, ki so prisostni Benderu, podporo iz glavnega stana generala Andersa, povojnika poljskih čet v Italiji in največjega nasprotnika Rusije in poljske vlade v Varšavi.

ENGLISH SECTION

March of Dimes

J. F. Fifolt

Wednesday, January 29th, the local group under the chairmanship of John Gornik, Sr., and Felix A. Danton, sponsored a very successful March of Dimes Dance.

Miss Josephine Prince, Miss Milavec and sister of Miss Prince, together with F. Jaksic, Jr., took care of the sale of tickets; the boys from Troop 250 handled the checking and the doors, while Mrs. Petric and Mrs. Kushlan handled the sale of refreshment tickets. Behind the bar worked Messrs. Centa, Zakrajsek, Cesnik, Vrosek and the writer; in the kitchen Mrs. Gornik and her ladies took charge. Mr. John Tavcar was conspicuous by his presence on the stage assisted by Joe Fabjancic. Music for the dance was furnished by Pete Smick and his orchestra.

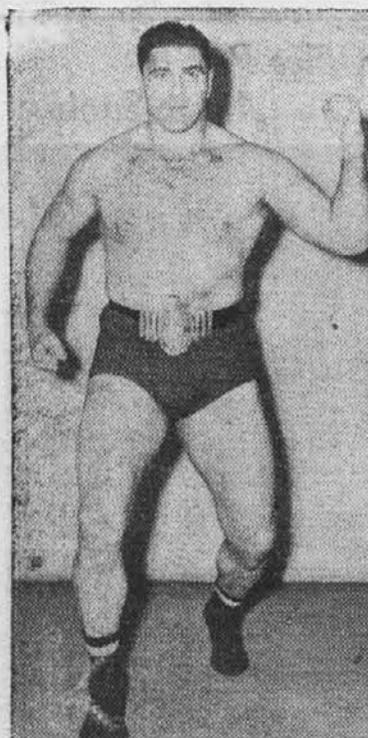
The big hit of the evening was the Richman Brothers Choral group under the leadership of Miss Josephine Turk. The girls in their striking gowns presented a beautiful picture on the stage and demonstrated to the group in attending their versatility in switching from hot music to classical renditions. Soloists Dorothy Swigle and Emma Paulin caused the crowd to clamor for more.

Mr. Lowman, genial and well liked president of Richman Brothers and other officials, were present as well as many of the Richman employees. Now that we have heard and seen this fine choral group, their appearance in our neighborhood should be more frequent.

The crowd at the dance exceeded the expectation of everyone. The proceeds together with donations received from various lodges and clubs, also individuals, should enable the committee to send to headquarters a nice sum for the infantile paralysis cause.

All those that participated are to be commended for their effort.

WORLD WRESTLING CHAMPIONSHIP

The world's wrestling championship bout at the Arena,

Thursday February 7, between Frank Sexton, the world's top heavyweight and Whipper Billy Watson, the British Empire Champion draws nearer and nearer.

Both Sexton and Watson are demanding the best reference possible and Promoter Jack Ganson is promising them just that.

The \$10,000 diamond studded Title Belt will be brought to Cleveland and put on public display. The winner receives the Belt and will of course be the world's champion.

There will be four good supporting bouts, one of which will feature the Cleveland favorite, Jumping Joe Savoldi. The former Notre Dame football star appeared against Whipper Watson just last week and was going good until he fouled himself out of the contest.

The demand for tickets from out-of-towners has amazed even the promoter and there is a good possibility that a new box office record will be set. The Arena, with its 14,000 capacity, will enable all present to have good seats.

Tickets are on sale at Bond's ticket office, 419 Euclid Ave. and at the Arena, 3700 Euclid Ave. Reserved seats are \$3.00; \$2.40; \$1.80; with 6000 general admission seats at \$1.20.

ANNIVERSARIES

On January 29th, Mr. and Mrs. Louis Stavanya, 18218 Nottingham Road, celebrated their thirtieth wedding anniversary. Their family and friends wish them happiness and good fortune.

Mr. and Mrs. Anton Ujcich, 772 East 93 Street, celebrated their 25th wedding anniversary on Tuesday, January 29th.

Joins Smith Pickets

Edward G. Robinson, shown in high school students' picket line outside the Polytechnic High School where Gerald L. K. Smith was scheduled to speak at open meeting.

TRIESTE
by A. J. P. TAYLOR
Fellow of Magdalen College,
Oxford
(Continuation)

They served as a rallying point for resistance throughout southeastern Europe, and they became in time one of the strongest elements in the National Liberation Movement which grew up in Jugoslavia under Marshall Tito.

Thus the Slovenes do not ask to be liberated from Italy. They have liberated themselves. All they ask is not to be put forcibly back under Italian rule.

The Italians paid a heavy price for the possession of Trieste. Many of those who burnt Trade Union buildings and beat or murdered liberal Italian politicians had learned their trade in Trieste, burning the headquarters of the Slovene national club and murdering Slovene spokesmen—with the approval of liberal Italians. Still worse, the possession of Trieste compelled Italy to a foreign policy of imperialism, led her to revisionism, and ultimately brought her to all the disasters of 1940 and the years that followed.

For Trieste was not, and never could be, an Italian port; it had neither trading connections with nor economic meaning for Italy. Under whatever national sovereignty, it remained the port of central Europe; it was inextricably bound up with its hinterland, as far north as Prague and as far east as Budapest. Formerly it had been the means by which German imperialism advanced to the Adriatic; now it became the means by which Italian imperialism tried to thrust itself into central Europe. Italian governments, even before Mussolini, manipulated the tariff charges of Trieste in order to compel the states of central Europe to become Italian satellites. Jugoslavia and Czechoslovakia would not degrade themselves in this way and so were driven to use the ports of northern Germany, until—too late—they discovered that they had given themselves an even worse master.

Italy did not wait until the coming of Fascism to break these assurances; they were never fulfilled even in the days of constitutionalism. The guilt for the ill-treatment of the Slovenes and Croats cannot be placed solely on Fascism; it must be shared by Bonomi, by Count Sforza, and by every liberal parliamentarian.

Even were the future of Italian liberalism secure, it would be small consolation to the Slovenes and Croats to return to the days of 1920. *Italian rule over these South Slavs had no parallel in Europe until the worst days of the Nazi dictatorship.* The South Slavs were deprived of their schools; they were deprived of their newspapers and books; they were not allowed to use their language in public meetings or in the law courts; the Slovene-speaking bishops and clergy were expelled, with the connivance of the Vatican; even Slovene-speaking doctors were forbidden. When it was urged on an Italian doctor that his patients could no longer explain their symptoms to him, he replied: "Nor can the cow explain its symptoms to the veterinary surgeon."

Such was the Italian estimate of these peaceful, educated, civilized Slav peasants. No Italian ever protested; no attempt at improvement was ever made. Italians of all parts agreed in the aim of exterminating the nationality of the Slovenes and Croats under Italian rule.

This aim was not achieved. A people proves its right to live by asserting its will to live; and no people has proved its right better than the Slovenes west of the Julian Alps. The Italians were driven to ever more terroristic methods and to great treason trials, one in 1930 and an even more brutal one in 1941.

The British (and the American) public is fond of plebiscites. Here was a plebiscite continuing over more than 20 years, a permanent popular vote of which the result cannot be doubted. The Slovenes as a people refused to die; they refused to accept Italian rule.

Their opportunity came in 1940 when Italy entered the war on the side of Germany. At last the Slovenes could have allies. They then became, before the war had reached Jugoslavia proper, the allies of Great Britain when she had few others.

There are four possible solutions:

- The frontier could be left unchanged on condition that Italy gave guarantees of good treatment of the Slovenes;
- The territory could be partitioned, giving the country districts to Jugoslavia and leaving Trieste in Italian hands;
- The country districts could be given to Jugoslavia and Trieste could be made a Free City; or
- All the territory east of the Isonzo could be given to Jugoslavia.

There are arguments in favor of each of these courses; and it is better to examine them frankly than to pretend that no differences of opinion exist.

The principal argument in favor of the first course is that the frontier established by the Treaty of Rapallo exists, or rather existed until fairly recently. For the Jugoslavs to demand Trieste seems somehow grasping, in a way that it does not appear grasping of the Italians to desire to retain it.

This is not a very serious argument. It is more to the purpose to argue that the new democratic regime in Italy will start life under an impossible handicap if it is compelled to renounce territory for which Italy fought at great war and which a generation of Italians have been taught to regard as an integral part of Italy.

A plausible argument—though it would have applied with even more force to Alsace or Posen in 1919. Germany, too, had fought a great war for Alsace and this had been German for more than 40 years, whereas Trieste has been Italian for only 25. Yet the victorious allies, of whom Italy was one, were unanimous in inflicting this handicap on the democratic German republic. Posen had been in German hands for more than a century and was universally regarded in Germany as German; yet the allies were unanimous in restoring it to Poland.

The argument would appear equally fraudulent in the case of Trieste, were it not that Poland and France are historic countries, and the Slovenes are not—therefore it is possible to advocate national injustice at their expense in a way that would not be possible with the French or Poles. Besides, is it so certain that Italian national feeling is really so deeply bound up with the fate of Trieste? Certainly those elements which in essence have remained Fascist would deplore the loss of Trieste, since this would mark the end of Italy's imperialist plans in central Europe; but it is difficult to suppose that these elements carry much weight with democratic opinion.

Or rather they would not carry much weight if the present leaders of democratic Italy genuinely set their faces against them. But the truth is that Italian feeling about Trieste is deliberately provoked by the new "democratic" journalists and politicians of a previous generation.

The purpose is the same: *it is to unite Italy in some foreign quarrel and so distract attention from the terrible and perhaps insoluble domestic problems.* Once it was the Austro-Hungarian embassy, now it is the Jugoslav mission, which provides the safety valve for Italian political feeling.

Such are the facts about Trieste, and they are beyond dispute. In the area as a whole the Jugoslavs are in an unchallengeable majority, and even in Trieste the majority is not Italian by origin. *Trieste has no historical significance for Italy. It has no economic importance for Italy. It has always been exploited by Italy for imperialistic purposes and Italy has proved herself unqualified to rule over peoples of other nationalities.* The question of Trieste will have to be decided afresh at the coming peace conference.

There are four possible solutions:

- The frontier could be left unchanged on condition that Italy gave guarantees of good treatment of the Slovenes;
- The territory could be partitioned, giving the country districts to Jugoslavia and leaving Trieste in Italian hands;
- The country districts could be given to Jugoslavia and Trieste could be made a Free City; or
- All the territory east of the Isonzo could be given to Jugoslavia.

Nevertheless, why not draw the frontier along the national line? This proposal was for more than 20 years violently rejected by all Italian writers, even the most enlightened, and it was repudiated by Count Sforza as late as the summer of 1944. But now the more skillful Italian propagandists realize that they must yield something, though they seek to yield as little as possible.

In the present circumstances, their outcry will be ineffective where British interests are concerned. But they hope that the freedom of half a million Jugoslavs and the economic cooperation of central Europe is not a British interest.

One Italian argument in favor of retaining the 1920 frontier is, however, well-founded, though it is no longer an argument which the Italians care to use. When in 1919 the Italians pressed their claims to Trieste, they were repeatedly asked by President Wilson whether they would not be content with the possession of the city, allowing the country districts to go to Jugoslavia. The Italians always replied that he who possessed Trieste must possess its hinterland as far as the line of the Alps; and they were right.

To draw the frontier five miles behind the coast would create an impossible strategic position. It would condemn Trieste to starvation, since the city draws its food supplies from the whole of the hinterland.

The experiment of a city without hinterland was tried on a small scale at Zadar (Zara), a town on the Dalmatian coast which was allotted to Italy. This experiment was the ruin of Zadar: the inhabitants had to get their food supplies by sea from Italy, they could not even go for a country walk; and no peasant could come into the town to use the shops. Yet Zadar is little more than a village, Trieste a city of a quarter of a million inhabitants.

Such a frontier, ruinous to the inhabitants of the city, is also ruinous to the peasants of the hinterland. They lose the natural market for their products; they lack the enormous conveniences of a great city at their doorstep; there are no secondary schools to which they can send their children; they have to put up with the very inferior amenities of petty village life.

Imagine what it would be like to live at St. Albans and be unable to visit London, or to live at Bury and be unable to visit Manchester. Yet St. Albans and Bury are sizeable towns: the Jugoslavs of Istria have none such. This argument was very well put by the Italians in 1919; but it has now disappeared from their repertoire.

The argument of the last paragraph has anticipated the consideration of the second solution: solution by partition. This solution has a misleading appearance of fairness, attractive to the British public. The countryside is Slovene and Croat (Jugoslav); Trieste is—as to a majority—Italian, and is perhaps linked by an Italian-speaking coastal strip with Italy proper. This last is not an important consideration, since Trieste in practice is not linked to Italy by land, but by sea.

Nevertheless, why not draw the frontier along the national line? This proposal was for more than 20 years violently rejected by all Italian writers, even the most enlightened, and it was repudiated by Count Sforza as late as the summer of 1944. But now the more skillful Italian propagandists realize that they must yield something, though they seek to yield as little as possible.

(To be continued.)

Fight • JAN. 14-31
INFANTILE PARALYSIS
JOIN THE MARCH OF DIMES

The National Foundation for Infantile Paralysis

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

"Toda, če ima človek določene, globoko utemeljene razloge, ki bi nemara njegov zločin omilili, ali bi se potem branili, da bi ga poslušali?"

"Jaz osebno bi si prizadeval, da bi govoril z njim izven spovednice."

"Ah!"

"Če bi vztrajal pri tem, da hoče govoriti z mano."

"No, ali me hočete poslušati le par minut? Pripovedoval vam bom o sebi in vas potem prosil sveta."

"Gоворите, mladi priatelj, če vam bo to obljalo srce. Le govorite. Pošteno me zanima, če tudi je moj svet v posvetnih zadevah in še vrhu vsega svobodomislecu" — skomizgnil je z rameni — "ne uvidim, kaj naj bi mi koristil."

Oster svetloben žarek obcestne svetilke je zadel duhovnikov obraz. Gottfried je pogledal in videl kako se svetijo duhovnike oči od napete pozornosti.

"Moj oče je bil mož srednjih let," je pričel Gottfried. "Porocil se je kot vdovec z mledo, lepo deklo. Ni bila navadna dekla. Po rodu je bila iz ene najstarejših družin v Wallisu . . ."

Nenadoma je prenehal. V obraz je prebledel. Z obema rokama se je zgrabil za glavo.

"Strela božja! Kaj pa govorim! Nikar ne mislite, da sem nor! Zares nisem! Samo — he! Kakšen bedak sem! Kakšen osel!"

FIGHT INFANTILE PARALYSIS
JANUARY 14-31
The National Foundation for Infantile Paralysis

Važno naznanilo - fond za mlad. bolnico

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na podlagi vseh teh razlogov je eksekutiva SANS-a soglasno zaključila, da se pod pokroviteljstvom in upravo SANS-a ustanovi fond za mladinsko bolnico v Sloveniji in se takoj povzame akcija za zbiranje denarnih prispevkov.

Na vse SANSove podružnice, podporne organizacije, društva, klube, narodne domove, zbole in druge kulturne, politične, gospodarske, verske in družabne ustanove apeliramo, da se čimprej organizirajo in pomagajo graditi ta fond. Ves v ta namen prispevan denar bo izročen na pristojne oblasti federalne vlade Slovenije in bo porabljen izključno za zgraditev poslopja in opremljanje mladinske bolnice. SANS bo vodil kampanjo na svoje lastne stroške, ki bodo plačani iz upravnega (političnega) fonda. Imena vseh darovalcev po \$5 ali več bodo objavljena v naših listih ter poslana v staro domovo.

Vse podrobnosti o značaju te mladinske bolnice, kakor tudi minimalno vsoto, katero bomo skušali nabrat, bo določil glavni odbor SANS-a na svoji seji dne 9. marca 1946.

SANS od slej ne bo več pobiral prispevkov v gotovini za takojšnjo pomočno akcijo, temveč bodo vsi zadevni prijemki vpisani v fond mladinske bolnice. Zbiranje obleke, perila, obuvala in drugih potrebščin za Jugoslavijo pa se naj še nadaljuje in vse nabранo posilja v skladisč v New York.

Naše člane, podružnice in druge podporne ustanove ter posameznike prosimo, da z vso vnemo in agresivnostjo podprejo to plemenito idejo in tako pomagajo v Sloveniji postaviti spomenik — mladinsko bolnico — ki bo slovenski mladini vrnila zdravje in ji okrepila telo. Ponosni bomo lahko nekoč, da smo jim pot do zdravja in novega življenja pomagali zgraditi mi, sinovi in hčere, vnuki in vnučkinje Slovenije iz daljne Amerike.

MIRKO G. KUHEL, tajnik.

Mi instaliramo FORNEZE NA PLIN -- PREMOG -- OLJE

"Conversion burners" — Stokerji — kontrole umečno prezračenje — pihalniki

MI SČISTIMO IN POPRAVIMO VSAKOVRSTNE FORNEZE

Imamo dele za popravila na fornezh vseh izdelkov.

Great Lakes Furnace Co.

Naše geslo je: "Dobra in zadovoljiva postrežba in rezultati."

3068 EAST 116th St. Tel.: CEDAR 9173

BUBBLES PRAVI—

Jaz vidim, da ima biti atomska sila kmalu v pomoč pri našemu hišnemu delu. Medtem je treba izvršiti perilo, čeravno je pomanjkovalo mila. Pomnite, da kjer so majhne oblike, tam, kjer zato se vedno oddajte PORABLJENJE MASCOCHE, ki so potrebne, da se je več izdelo.

Mrs. Antonia Savoren iz Crested Butte, Colo., ki se nahaja na obisku pri svoji sestri Mrs. Frances Fabec, 441 E. 157 St., prosi, da ako je kateri izmed veteranov, ki je služil pri 134. infanteriji v Evropi, ali če je kateri osebi kaj znano o tem oddelku, da bi se zglasil na zgornji omenjenem naslovu. Vojni departement jo je obvestil, da je njen sin, Pfc. Wm. J. Savoren, ki je služil pro Co. A, tega oddelka, med pogrešanimi z celo skupino izza januarja 1945. Do sedaj ni bilo slišati še nič o usodi tega oddelka, in Mrs. Savoren bi bila zelo hvaležna, ako bi ji bilo mogoče dobiti kake informacije.

Pfc. Savoren je bil vpoklican v armado 2. aprila 1943, prekmorja je bil poslan 28. junija 1944 ter se je nahajjal v Angliji, Franciji in Belgiji. Star je bil 21 let in njegovo zadnje pismo

Na delniški seji Slovenske delavske dvorane na Prince Ave. je bil izvoljen direktorij, ki se je konstituiral v sledeti odboru: Predsednik Louis Trattar; podpredsednik Anton Miklavčič; tajnik Joe Knautz, blagajnik Martin Mirtell, zapisnikar Frank Stemberger, predsednik nadzornega odbora Anton Miklavčič, nadzornika Louis Hocevar in Nick Magovac, gospodarski odbor: Rudy Rožanc, John Taucher, Joe Simčič in Anthony Zelezniček, oskrbnik dvorane John Vatovec, v točilnici Mrs. Rose Vatovec in Mrs. Mary Rozanc.

Redne seje direktorija se vršijo vsako drugo nedeljo ob 10. uri zjutraj.

Dvorana je bila ustanovljena leta 1928, od tedaj se je že marsikaj pri prostoru zboljšalo in dodalo tudi moderno urejeno točilnico. Baš sedaj so v teku pravila in prenovljenje v zgornji, plesni dvorani in spodnjih prostorih, prihodnje leto pa pričakuje direktorij povečati plesno dvorano.

UREDNIKOVA POŠTA

Bodrilo in čestitke urednici "Zarje"

Kot dolgoletna članica "Slovenske ženske zvezze" si štejem v dolžnost izraziti svoje mnenje zaradi članka, ki ga je pisala naša urednica Mrs. Albina Novak v decembarski številki "Zarje".

Jaz se popolnoma strinjam z njo in ji željam k njeni zavednosti in poštenosti, da se je neustrašeno potegnila za našo ljudstvo, ki je ostalo doma in tvegalo življenje za svobodo domovine.

Pisma, ki jih pišejo naše mame, očetje, bratje in sestre ne lažejo, verjamemo jim bolj kot tistim, ki so podali domobranško prisego.

Mrs. Novak, nič si ne jemlji te k srcu, ker vas napada par fanatičnih tercijalk in duhovni vodja imenuje komunistko. Več kot 12,000 članic nas je pri ženski zvezi in razen male izjeme vse soglašamo z vami. Če posmislim, da so bili obdolženi komunizma naš pokojni predsednik Roosevelt, Mrs. Roosevelt in zadnje čase naš sedanji predsednik Truman, potem smo v dobrini družbi.

Mrs. Novak, v srečo si štejem, da imamo tako pravično in zavedno ženo za našo urednico. Bog vam daj zdravja in moči, da boste še veliko let urednica "Zarje".

Ivana Glazar,
članica SZZ št. 41

Komu naj verjamemo?

Cleveland, O. — Naši pastirji, ki romajo pod marelo "A. D.", so nam naznali, da drevo še ne raste, iz katerega bo ladja narejena, ki bo prinesla našo pomoč ubogemu ljudstvu v Jugoslavijo. To je laž, katero ne bodo pri "A. D." nikdar izbrisali. Videti je, da se držijo še vedno istega prerošta, kot so se ga o tisti misteriozni banki. Namen jim posvečuje sredstva.

Pisma od naših dragih sorodnikov prihajajo iz domovine, ki nam odkrito pripovedujejo, da so že sprejeli prvo pomoč iz Amerike, kar so spravili skupaj ameriški Slovenci, tudi naši potestni katoličani, zavedni delavci in delavke v Ameriki. Torej, komu naj verjamemo? Na katere stran se odločimo? Kje je laž in kje je resnica? Od koga naj to oropano in do smrti izmučeno jugoslovansko ljudstvo pričakuje pomoč?

Kdor ni natrpan z bacili lažnje propagande, se bo gotovo odločil za na stran resnice in bo s tem v skladu napravil svojo humanitarno dolžnost. V starem kraju je na tisoče bolnih otrok in ranjencev, ki nimajo svojcev v Ameriki. Kljub temu, njih pogled je obrnjen proti Ameriki, od nas se nadejajo pomoci.

Tudi domovina je bila obdarjena s sličnimi, zavajalnimi "geniji." Dne 11. avgusta 1945 se je vršila obravnava v Ljubljani proti glavnim funkcionarjem Zadružne gospodarske banke v Ljubljani. Glavni poslovodja je bil nekoč duhovnik Franc Gabrovšek, ki jo je popiral v inozemstvo in sedaj vodi propaganda proti Jugoslaviji iz Cleveland, kjer je našel svoje zavetišče.

Dokumenti izkazujejo, da je ta klerikalna Zadružna banka kupila za milijon lir bondov, izključno namenjeno za oboroževanje italijanske fašistične vojske. To je potrebno, da zvedo ljudje, kdo so glavni begunci in zakaj so begunci.

Kdo delavcu otežkočuje živ-

CHURCHILL VISITING IN THE UNITED STATES . . . Accompanied by Mrs. Churchill, left, the former prime minister of Great Britain, Winston Churchill, center, is shown with his Miami, Fla., host, Col. Frank Clark. The former war prime minister expects to spend several weeks in the South, resting, painting, fishing, with some writing thrown in. It has been reported that Churchill will retire from active politics.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE SOPROGE IN MATERE

MARY LUŽAR

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči
dne 4. februarja 1945

Čas ne izbriše srčne rane,
Oh tužne naše misli so
Ko se spomnimo na Tebe,
Pri srcu nam je vsem hudo.

Še vedno srčno smo Ti vdani,
Soproga ljuba, mati Ti.
Zapustila nas si, dobra mati,
Spavaj sladko v večnosti.

Zaljuboči ostali:
JOHN LUŽAR, soprog
sinovi in hčere

Cleveland, Ohio, dne 4. februarja 1946

pa ricinovo. Iz Rusije je dospela prva pomoč Jugoslaviji, vagone žita — pšenice; iz katoliške Italije pa vagoni bajonetov in streliva za pobiranje prebivalstva Jugoslavije.

Tone Skapin.

'Office Pal' Is Aid to Savings

Made in warm winter colors or black, this design is smart in wool flannel or jersey. It makes dressing for business a pleasure, and saves dollars for an extra Victory Bond. Patterns at local stores. U.S. Treasury Department

POMIVALKA POSODA

ali strežnica
Plača od ure—dnevno ali nočno
delo

NYC RR—YMCA
615 E. 152 St.

Dvo-družinska hiša

naprodaj

5 in 5 sob, 2 garaži; eno stanovanje bo prazn. 15. feb. Plača radi bolezni; vse na voljo

štampanje. 9222 Yale in 14. feb. zglasite se po 3. ur. ali v nedeljo čez dan.

PRIPOROČILO HISTORIČNO GOSPODARJEM

Sedaj je čas, da si vam novanje prebarvate. Nasledi je točno in jamčeno, tudi z mernimi cenah.

V. Kovacić
1253 Norwood Rd.
EN 2549

THOMAS FLOWER
Cvetlice za vse namene

14311 ST. CLAIR AVE., Glendale, Calif.
Albin, Andy in Fred Thomas lastniki

PARK RADIO
7220 ST. CLAIR AVE., EX-7248
Pridemo iskati in narediti
RADIO APARATI — ELEKTRIČNI PREDMETI

15601 WATERLOO ROAD
KENMORE 7248
Nanovo položimo vodne cevi in stisljivo odvodne kanale. Delajo naprave za grejtje na paro in vročo vodo sedaj pregledati
prodajamo plumberski in gresni materiali ter izstega tudi instala-

mo. Nočni klici: MIKE SKEBE—KE 4614 — AL ULLE—IV 1111

SKEBE & ULLE
PLUMBING AND HEATING CO.

15601 WATERLOO ROAD
KENMORE 7248
Nanovo položimo vodne cevi in stisljivo odvodne kanale. Delajo naprave za grejtje na paro in vročo vodo sedaj pregledati
prodajamo plumberski in gresni materiali ter izstega tudi instala-

mo. Nočni klici: MIKE SKEBE—KE 4614 — AL ULLE—IV 1111

CONSTRUCTION LOANS
STRAIGHT BANK LOANS

FHA LOANS

G I LOANS

PROMPT SERVICE
LOW INTEREST RATES

Monthly Reduction Loans

APPLY AT

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 ST. CLAIR AVE. HENDERSON 5670